

SPOLEČNOST PŘÁTEL ITÁLIE
ASSOCIAZIONE AMICI DELL'ITALIA

Zpravodaj

ročník: **XXII** • číslo: **3**
rok: **2017** • přátel itálie

Adresa redakce:

Vocelova 602/3
120 00 Praha 2

Internet:

eva.poddana@prateleitalie.eu
www.prateleitalie.eu

Číslo účtu:

4200582242/6800

Odpovědná redaktorka:

Eva Poddaná
Tel.: +420 603 413 962

Náklad:

450 výtisků

Sazba a tisk:

Firma KELOC PC, spol. s r.o.,
náměstí SNP 32, 613 00 Brno

Uzávěrka tohoto čísla:

28. října 2017

Úvodem

Vítám Vás při čtení našeho dalšího Zpravodaje – třetího a v tomto roce posledního. Musím říci, že jsem ho měla v plánu vydat skoro o měsíc dříve, ale na mé žádosti o příspěvky nikdo nereagoval nebo až s velkým zpožděním. A tak se dostávám k stále aktuálnější otázce – má ještě vůbec smysl vydávat Zpravodaj v tištěné podobě? Z několika pobočných spolků, včetně pražského, mám vyjádření, že uvítají vydávání pouze verze elektronické. Nejedná se jen o úsporu finančních prostředků, ale i o aktuálnost jednotlivých čísel. V dnešní zrychlené době si tak můžete přečíst veškeré informace takřka v reálném čase a případně je i zpětně dohledat.

Musím znovu vyjádřit velké potěšení z práce jednotlivých poboček i z počtu přihlášek nových členů, letos je to zatím 55 nových přihlášek. K dalšímu zviditelnění SPI nám pomohla i akce Chut' Itálie, kterou jsme spoluorganizovali. Po akcích v jednotlivých městech se začali hlásit noví místní členové. Došlo zároveň k propojení místní italské komunity, podnikatelů a představitelů měst a navázání nových vztahů a forem spolupráce, což je pro všechny velkým přínosem.

Zároveň se snížil počet našich členů, když jsme konečně uplatnili bod našich stanov, který stanoví vyloučení členů, kteří po dobu dvou let neplatili členské příspěvky. Tímto jim děkujeme za podporu SPI v minulosti, pokud by tuto situaci chtěli změnit, nic jim nebrání obnovit svoje členství. Podle Stanov mají být příspěvky za rok 2017 poukázány na účet SPI do konce listopadu, takže už moc času nezbyvá.

U poboček je vidět rostoucí aktivita – aktivní vedení FB profilů a webových stránek. Říkala jsem si, že nebudu chválit osobně, aby se někdo neurazil, protože téměř všichni si pochvalu zaslouží. Ale nemohu si odpustit – viděli jste nový web Jihočeské pobočky? Krásný, že....

Na závěr ještě aktuální informace – 18. 11. 2017 se spolu s námi můžete zúčastnit tradičního pietního aktu v Milovicích a 20. 11. 2017 si společně užít koncert studentů Italsko – českého gymnázia Ústavní na Italském kulturním institutu.

Děkuji za Vaši dobrou práci a na viděnou při dalších setkáních.

Eva Poddaná

Jedna radostná zpráva nakonec – konečně máme vyrobené nové členské průkazy. Po spotřebování původních papírových kartiček jsme nechali vyrobit plastové karty a doufám, že se Vám budou líbit.

Uhradili jste členský příspěvek za rok 2017?

Příjmy Společnosti přátel Itálie pocházejí ze tří základních a momentálně jediných zdrojů. Z členských příspěvků, jazykových kurzů a z akcí, které pořádáme. Jak jste nepochybně zaznamenali, usilovně se snažíme o rozšíření aktivit SPI tak, aby členství v SPI dosáhlo vyšší úrovně a členům poskytlo maximum informací a zážitků. Přesto, že se snažíme získat i další finanční prostředky ve formě grantů a sponzorských darů, zatím zůstávají členské příspěvky hlavní položkou našeho rozpočtu.

Proto opět musíme položit našim členům obvyklou otázku - nezapomněli jste na zaplacení členských příspěvků za rok 2017? A pokud si nejste jisti, zda máte příspěvky uhrazeny – případně i za minulé roky – můžete se zeptat na emailové adrese eva.poddana@prateleitalie.eu nebo na telefonním čísle 603 413 962. Rádi Vás budeme informovat.

Současně si Vás dovoluujeme opět upozornit, že pro neplacení členských příspěvků po dobu dvou roků a neuhracení dlužné částky ani do dvou měsíců po upozornění Vám bude podle stanov SPI členství zrušeno. Mnozí členové na včasnou úhradu ročního členského příspěvku občas zapomínají. Minimální členský příspěvek činí 200 Kč s tím, že každý člen může zvážit své možnosti, jak dále finančně přispívat k dalšímu rozvoji činnosti společnosti i vyšší částkou. Minimální příspěvek pro studenty a důchodce je stále 100 Kč.

Pro identifikaci úhrady je třeba uvádět jako variabilní symbol číslo členského průkazu. Pokud jej nemáte po ruce, uvádějte své jméno, příjmení a rok, za který příspěvek platíte. Již předem Vám děkujeme za splnění členské povinnosti.

Eva Poddaná

**Aktuální číslo účtu je
4200582242/6800
u SBERBANK.**

Původní účet vedený u České spořitelny byl ke konci roku 2015 zrušen. Z důvodů neefektivnosti již nejsou do Zpravodaje vkládány poštovní poukázky.

Nebývalo vždycky veselo na Campo de'Fiori

Za hradbami republikánského Říma: Pompeiovo divadlo

Příběhy antického i novověkého Říma se potkávají na náměstí Campo de'Fiori a v jeho bezprostředním okolí. Ranní tržiště, kde je stále slyšet římština, se večer promění v turistickou atrakci. Dávám přednost pohledu na police plné ovoce a zeleniny a na obratné ruce i ústa trhovců. Aby nemuseli každý den kromě neděle všechny produkty přivážet a odvážet, mají dohodnuté skladovací prostory v okolních restauracích a barech, jejichž sklepy pamatují zbytky antických staveb včetně Pompeiova divadla.

Konzul Gneius Pompeius se vypracoval na jednoho z nejlepších a nejkrutějších vojenských velitelů Republiky, kterému se podařilo proniknout mezi římskou politickou elitu, i když pocházel z venkova. V triumvirátu v letech 59–54 př. n. l. společně s Juliem Caesarem a Markem Crassem ovládali Řím. Za manželku měl jedinou Caesarovu dceru Julii. V roce 55 př. n. l. nechal postavit na bývalém Martově poli první římské kamenné divadlo, přilehlé zahrady a kurii, před níž stála na podstavci jeho vlastní socha.

Základem pro stavbu divadla byl chrám Venuše Vítězné na počest mnoha Pompeiových vítězství, umístěný na umělém svahu. Svatyně ani divadlo se nezachovaly, zato oblouk divadelního hlediště je dodnes viditelný v architektuře domů ulice Via della Grottapinta. Zahrada a komplex antických staveb končily tam, kde je dnes Largo Argentina, dopravní uzel, kde se obvykle pouze projíždí anebo přestupuje. Je to dobrý důvod vystoupit z autobusu a prohlédnout si vykopávky chrámů a dalších staveb podle přiloženého nákresu na zábradlí.

Pompeiova mramorová tvář sledovala o březnových idách roku 44 př. n. l. jednu z nejvýznamnějších politických vražd všech dob, vraždu Gaia Julia Caesara oddanými zastánci římské Republiky. Pompeius byl už v té době mrtev, během občanských válek byl úkladně zabit v Egyptě. V 16. století se jeho socha našla a dodnes zdobí stejnojmenný sál nedalekého paláce Spada. Oba muži zemřeli pár let před šedesátkou, kterou podle starých Řeků a Římanů začínalo skutečné stáří. Je pravděpodobné, že by se ho bývali dožili, kdyby nepřišli o život násilnou cestou.

„Celá oblast kolem náměstí Campo de'Fiori je srdcem starého města, kde každý dům, ulička nebo průchod vypráví příběh ve třech variantách a všechny jsou pravdivé,“ říká Massimo. Má dílnu s ozdobnými kovovými předměty v passetu Biscione, vedle malé kaple Orsiniů. Průchod spojuje ulici Via della Grottapinta a náměstí Biscione, kde jsou ve sklepních prostorách restaurace u Pancrazia zachované sloupky, malé sošky a destičky z Pompeiova divadla.

Passeto se před pár lety rekonstruovalo a starý Guido tam nedávno nechal na dveřích jeden ze svých vzkazů, hru se slovíčky, která je jednoduchým varováním pro ty, kteří si z tohoto prostoru dělají pouliční toaletu. Na noc se z bezpečnostních i hygienických důvodů zamyká.

Vše na jednom místě: Hostince, tržiště i popraviště

Po středověké stagnaci až teprve renesance probudila tuto rione zase k životu. Ve čtvrti se postavily nové paláce, otevřely nové hostince. Velmi populární a hojně navštěvovaný měla metresa papeže Alexandra VI. Borgii. Vannozza Cattanei provozovala hostinec U krávy na rohu ulic Via dei Cappellari a Vicolo del Gallo. Nad vchodem je dodnes zachovaný její erb, v němž je také vlevo nahoře vyobrazen býk Borgiů. Papeži porodila několik dětí, z nichž se do historie zapsali především syn Cesare a dcera Lucrezie. I přes existenci dalších papežových milenek na něj měla celý život velký vliv, ačkoli byla úředně provdaná za staršího a tolerantního manžela, samozřejmě vybraného Alexandrem VI.

Intimní vášně valencijského papeže Borgi osudově poznamenaly i další rodinu, které patřily města Parma a Piacenza. Julia Farnese díky ženským půvabům přinesla svému rodu doslova bohatství a slávu, její bratr Alessandro získal velmi záhy kardinálský klobouk a později vládl jako papež Pavel III. (pontifikát 1534–1549). Na náměstí Farnese, původním náměstí Parmského vévody, nechal vystavět nádherné rodinné sídlo v renesančním stylu podle návrhu Antonia Sangalla mladšího, dnes velvyslanectví Francouzské republiky. Z protějščí kavárny se otevírá pohled na dvě antické vany z Caracallových lázní, upravené na kašny, které dávají celému náměstí řád i krásu. Když nechají večer v prvním patře paláce Farnese svítit světla, u kavárenského stolku je možné sledovat renesanční stropy i velké nástěnné malby. Mluvit není třeba.

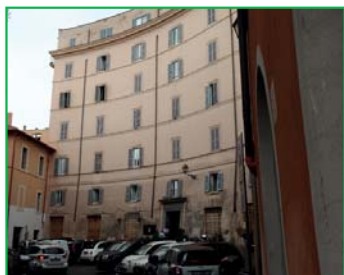
Velkolepé architektonické plány odrážely slávu rodu Farnese, rodinný palác v Římě měl být propojen soukromým mostem přes Tiberu s protějším břehem. Tam, na druhé straně řeky, získal v roce 1579 vnuk Pavla III., kardinál Alessandro Farnese mladší (jehož otcem byl papežův nemanželský syn, parmský vévoda Pier Luigi), vilu Farnesinu. Ale z celého projektu zůstal pouze jeden mostní oblouk nad ulicí Via Giulia, krásně zachycený ve staré mapě z roku 1593 i v jejích pozdějších úpravách od manýristického malíře a rytce Antonia Tempesty.

Samotné Campo de' Fiori i jeho okolí toho tolik pamatuje, už jméno náměstí napovídá, že tu dříve bývalo pole. Vévodí mu socha tajemného muže s kápí na hlavě, němeého svědka současného veselého turistického místa. Nebývalo tu tak vesele. Po renesančním rozkvětu přišel první šok, květnové vyplenění Říma roku 1527. Nebylo první, ale bylo nejhorší.

Chybou diplomacií i rozhodnutími Klementa VII. z rodu Medici zůstalo město bez vojenské ochrany, a tak horda španělských a německých žoldáků císaře Karla V. srovnala všechny ctnosti i neřesti renesančního Říma na jednu hromadu. Především loupila, vraždila a znásilňovala. Nebývalá hrůza, zachycená v několika historických pramenech. Zlato, stříbro, drahé kameny z vybavení kostelů a paláců se snažili vo-

jáci prodat právě na tomto náměstí, vznikl tu dočasný umělecký bazar předmětů té nejvyšší peněžní i umělecké hodnoty prodávaný zcela pod cenou.

Reformační hnutí ze severní Evropy sílí, Pavel III. stál před obtížným úkolem reformovat církve. Po Tridentském koncilu už nic nebylo tak, jako dříve. Římská inkvizice trvala na církevních dogmatech, vyslyšela a mučila. Veřejně i na tomto náměstí, aby varovala všechny, kdo by snad měli odvahu pochybovat. Její trpělivost značně dráždily vědecké osobnosti, které přinesly revoluční názory v podobě heliocentrické teorie. Mezi mučedníky svědomí, který neodvolal své učení, patřil i Giordano Bruno, upálený 17. února 1600 v místě svého nynějšího pomníku. Jsou na něm i medailony dalších, také podobizna Jana Husa.

Pod medailony mučedníků na Brunově památníku, podobně jako v průchodu Biscione, lepší starý Guido své vzkazy v duchu renesanční tradice, která se v Římě ustálila na začátku 16. století. Pro krátké satirické veršičky se vžil označení pasquinate, podle torza Pasquina umístěného kousek odtud na druhé straně u korza Vittoria Emanuela. Guido píše hlavně v římštině a reaguje tak na místní i politické dění. Dělá to stejně, jako se to dělalo před pěti sty lety.

Michaela Krčmová

NÁŠ ŘÍMSKÝ SPOLUPRACOVNÍK DR. JOSEF KAŠPAR O SOUČASNÉM DĚNÍ V ITÁLII

Do Fontány di Trevi opět nalili červený lak

Voda nedávno restaurované Fontány di Trevi v Římě byla po deseti letech opět červená. Provakaci způsobil stejný pachatel Graziano Cecchini, který se označuje za „futuristického umělce“ podle italské avantgardy počátku minulého století. Nalil do kašny červený lak bez ohledu na přísný dohled několika strážníků. Po dubnové provokaci španělského turisty, který se ve fontáně koupal nahý, obecní správa vyslala na malé náměstí před fontánou trvalý dohled. Cecchiniho tedy okamžitě zadrželi, vyměřili mu pokutu 500 EUR a oznámili, že „bude obviněn z celé řady pře-

stupků, které by ho mohly stát šest měsíců až tři roky odnětí svobody“, jak potvrdil i velitel římských strážníků Diego Porta.

Cecchini je na svůj čin hrdý. Na Facebooku napsal „Pacta sunt servanda (Smlouvy se musejí dodržovat)“ a dodal: „Po deseti letech se nic nezměnilo. Řím v nepořádku a špině upadá, a proto je zapotřebí město probudit. Musí se opět stát středem krásy, života a obrody.“ Luca Bergamo, náměstek římské starostky, který je též pověřen ochranou kulturních památek, to vidí jinak: „Podobné kroky jen prokazují exhibicionismus a naprostý nedostatek občanského citění. Rychlý zákrok strážníků a expertů naštěstí zastavil proud kontaminované vody, která tak nepronikla do horní části fontány. Největší škodu utrpěl image Říma.“

Naštěstí přicházejí pro milovníky umění a památek i lepší zprávy. Kodaňská nadace Carlsberg poskytla obecní správě 1,5 milionu eur na archeologický průzkum Césarova fóra, které je součástí velkého komplexu jdoucího až ke Koloseu. Dohodu podepsala na Kapitolu dánská královna Margrethe II. Superintendant pro dohled na antické památky Claudio Presicce prohlásil, že „práce by měly do roku 2021 zcela odhalit dnes ještě zakryté části fóra“.

Chytrá podlaha proměňuje kroky v energii

Není to žádný zapomenutý trik alchymistů na pražském dvoře Rudolfa II. Ale jak říká autor start-upu, 33letý Alessio Calcagni, inženýr elektroniky z Nuora na Sardinii, „je to výsledek tříletého vývoje“. Jeho diplomová práce se týkala pokročilých elektronických zařízení, zvláště „senzorů, které robotovi signalizují, že se někdo dotýká povrchu stroje“ a Calcagni vysvětluje: „Vzpomněl jsem si, že Newton intuitivně pochopil sílu gravitace při pádu jablka ze stromu. Já jsem si řekl mnohem pokorněji, že by bylo dobře snížit spotřebu uhlí a nafty, které nám ničí ovzduší. Tedy využít tlaku k výrobě energie, třeba k městskému osvětlení.“

Calcagni společně se dvěma kolegy vyrobili destičku, do jejichž útrob vložili senzory. Při vstupu na ni senzory produkovaly energii. „Samozřejmě náš nápad se zpočátku setkal s nedůvěrou. Měli jsme problém jak akumulovat vyrobenou energii v bateriích, které by pak měly napájet osvětlení. V lednu 2015 přišel vítězný okamžik: jedním šlápnutím se nám podařilo rozsvítit deset diod. Náš vynález fungoval,“ popisuje mladý vědec.

Vynálezci ustavili start-up, nazvaný Clhub nedaleko hlavního města Sardinie Cagliari. Nápad nazvali Veranu (v místním dialektu Jaro).

Výroba destiček je jednoduchá a ekologická, protože se používají recyklované plasty. Je možné je vložit do tradičních podlah, kde se stávají neviditelné. A tedy ani na historicky či umělecky významných místech by se nenarušil vzhled.

Destičky přijdou na trh počátkem roku 2018. „Například by bylo možné vytvořit dvacetimetrovou stezku z chytrých destiček umístěných do dláždění před vstupem do Kolosea. Tam každý rok prochází sedm milionů osob. Destičky nacházející se uvnitř dláždění pak propojit s bateriemi, které by napájely diody o nízké spotřebě energie a osvětlily všechny výklenky amfiteátru. A tím by se ušetřilo nejen hodně peněz, ale i spotřeba paliv na výrobu elektřiny,“ říká Calcagni.

Vynálezce i jeho přátelé jsou trpělívi. „Víme, že někdy se svět mění pomalu. Ale věříme, že naše inteligentní destičky budou moci přispět k osvětlení početných měst na celém světě. Budeme nadále pracovat na průmyslovém využití našeho nápadu,“ dodal Calcagni.

Léčení domácího zvířete je povinnost, a tedy kdo zůstane doma, neztrácí dovolenou, rozhodla římská univerzita

Nemocenská platí i pro ty, kteří z vážných důvodů nemohou jít do práce a postarají se o nemocné domácí zvíře. Toto právo prosadila Anna, 53letá knihovnice římské univerzity La Sapienza, jejíž fenka Cucciola musela být dvakrát operována. Anna, která žije sama, zjistila, že dva dny nepřítomnosti rektorát vykázal jako dovolenou. Na radu Svazu přátel zvířat podala protest a opřela se o výnosy Nejvyššího soudu, které trestají ty, kteří se o svá zvířata nepostarají či dokonce je opustí. K žádosti přidala certifikát veterináře a rektorát její důvody uznal a dovolenou nezkrátil.

Mussoliniho projev o přípravě rasových zákonů

I v Itálii se nacházejí historikové-revizionisté. Zneužívají toho, že během prvních deseti let své vlády dal Benito Mussolini schválit celou řadu sociálních zákonů, z nichž se některé dochovaly až dodnes. A jednou z legend je, že přijetí rasistických antisemitských zákonů na podzim roku 1938 bylo výsledkem nátlaku z Berlína či pokusem o imitaci norimberských zákonů z roku 1935. Tato teorie utrpěla poslední a lze doufat definitivní ránu. Historický ústav Luce, jehož posláním je uchování a restaurování filmových dokumentů, uveřejnil před několika dny filmový záznam projevu, který Mussolini přednesl na podzim roku 1938. Vystoupil z křižníku, který zakotvil v terstském přístavu, a k jásajícímu davu, který zaplnil hlavní náměstí města, přednesl projev. Ohlásil přijetí zákona „který omezí nebezpečnou činnost Židů v Itálii“. Krátce potom dodal: „Od příchodu k moci se fašismus snažil kontrolovat

jejich nebezpečnou činnost. Ale nepodařilo se. Tato rasa je nebezpečná a s naší rasou je neslučitelná. A kdo by se opovážil říci, že přijetí těchto zákonů přichází pod tlakem či se jedná o jakousi imitaci, je buď hlupák anebo nepřítel Itálie.“ Zmínil se samozřejmě i „o nižší rase“ atd. Popravdě řečeno jeho úmysly vyplývají i z paměti jedné z Mussoliniho milenek, Margherity Sarfattiové (1880-1961), která pocházela ze zámožné židovské rodiny. Počátkem třicátých let, kdy již jejich známost skončila, jí poslal dopis, ve kterém doslova napsal: „Margherito, radím ti, odejdi z Itálie. Pro Židy nebude brzy v Itálii místo.“ Sarfattiová odešla do Švýcarska a zachránila se.

Krátce po projevu byl zákon vydán. Židé museli opustit jakoukoliv veřejnou činnost – univerzity, školy, ministerstva. Jeden plukovník, člen generálního štábu, spáchal sebevraždu, protože byl jako Žid propuštěn. Obchody byly samozřejmě arizovány. Je pravda, že pronásledování Židů se nedá srovnat s tím, co se dělo v té době v Německu. Ale od roku 1943, kdy nacisté obsadili dvě třetiny Itálie a vytvořili loutkovou Italskou sociální republiku, byl jejich osud stejný jako ve všech okupovaných zemích. Ke cti Italů lze jen říct, že drtivá většina s rasismem nesouhlasila a v období kruté represe od roku 1943 mnoho osob i katolických duchovních skrývalo pronásledované Židy.

Východní Evropa už neexistuje

Informovaná italská média, přestože neskrývají svou nelibost nad postojem vigrádké čtyřky v otázce uprchlických kvót, konečně svým čtenářům vysvětlují, že 28 let po pádu Berlínské zdi se nedá vůbec hovořit o jakési chudé „východní Evropě“. Přivedly je k tomu i údaje Eurostatu, statistického úřadu Evropské unie.

A tak se čtenář římského deníku La Repubblica konečně dozví, že předválečné Československo mělo vyspělejší průmysl než tehdejší Francie. Ale v roce 1989 země byla chudší než Portugalsko. A dodává: „Stačí přijít na letiště v Praze (ale totéž platí o Varšavě či Budapešti) a uvidíte mnoho zcela obyčejných rodin, které si mohou bez problémů dovolit dovolenou v Itálii či v jiných středomořských zemích.“

Eurostat oznamuje, že v České republice průměrné platy vzrostly během poslední doby o 11 %, v Maďarsku o 13 %, zatímco ve Finsku či Itálii poklesly o 0,9 %.

I v Itálii se svého času hovořilo o francouzské kampani „nepoctivá konkurence polského instalatéra“ (v Itálii spíše rumunského). Milánský Corriere della Sera v jednom srpnovém článku ale upozornil podnikatele mající zájem investovat v Polsku, že „pro polovinu polských podniků začíná být problém nalézt zaměstnance ochotné pracovat za platy, které by umožnily ziskovost podniku“.

Internetová publikace Alganews napsala: „Po pádu Berlínské zdi se v západní Evropě obávali přílivu levných pracovních sil z bývalých zemí RVHP. K tomu nedošlo a mnozí z těch, kteří přišli pracovat do Itálie, Francie, Británie i Německa, se nyní vracejí domů.“

Autor článku dále uvádí: „Zvláště v České republice není velký problém najít práci, platy rostou a životní náklady jsou nižší. Taktéž daně. A lze říci, že početní pracující v ČR, Polsku či Maďarsku mají ke konci měsíce více peněz k dispozici než jejich početní kolegové v západní Evropě. Jinými slovy, jejich kvalita života se značně zlepšila, a bylo by konečně na čase, aby si to i politikové v Římě, Paříži či jiných zemích uvědomili.“

Levicový deník l'Espresso v posledním čísle konečně upozorňuje na to, že „visegrádská čtyřka je sice pevný blok stavící se proti nuceným kvótám migrantů, ale pokud se týká vnitrostátní politiky, existují mezi těmito státy velké rozdíly, na které se v Itálii, ale i jinde bere malý ohled. Polsko a Maďarsko se svými postoji a konkrétními kroky ve vnitřní politice stále více Unii vzdalují. A to se v případě České republiky a Slovenska nedá říci. Proto je naprostý nesmysl, a co více, chyba, pokoušet se spojuvat přijímání migrantů s krácením fondů Evropské unie, jak o tom občas hovoří bývalý premiér Matteo Renzi“.

Z NAŠICH POBOČEK

Chut' Itálie v Brně

Dne 16. 9. 2017 od 10.00 do 18.00 hodin se v krásném prostředí na Moravském náměstí před Místodržitelským palácem a na jeho nádvoří konala akce s názvem Chut' Itálie v Brně. Záštitu nad touto akcí převzali J. E. Aldo Amati, velvyslanec Italské republiky v České republice, Dott. Giovanni Sciola, ředitel Italského kulturního institutu v Praze, Petr Dostál, předseda Společnosti přátel Itálie, obchodní společnost Kinský dal Borgo, a.s., Italsko-česká obchodní a průmyslová komora, Ing. Pavel Zezula, honorární konzul Italské republiky v Brně, Ing. Petr Vokřál, primátor statutárního města Brna a PhDr. Zdeněk Papoušek, senátor za Brno-město.

Tato jednodenní akce zahrnovala italský trh zaměřený na výbornou kvalitu vystavovaných produktů, italskou gastronomii a ochutnávku italských delikates, pokrmů, těstovin, pizzy, olivového oleje, vína a kávy. Hned na úvod si svým hlasem všechny získal Petr Andrš interpretací italských hitů. Nechyběl ani jazykový koutek a krátké vtipné vystoupení Italů žijících v Brně. Došlo také na cooking show v podání nám dobře známého Sergia Belliniho z restaurace Castellana Trattoria, který připravil podzimní degustační menu v podobě těstovin plněných dýní a houbami. Během celé akce probíhaly různé soutěže o hodnotné ceny od našich partnerů, například soutěže o balíčky Rio Mare nebo balíčky kávy, které věnovala obchodní společnost Lavazza.

Po obědě přišlo na řadu slavnostní zahájení celé akce a představení vzácných hostů. Za italské velvyslanectví v České republice vystoupila s proslovem obchodní

atašé D.ssa Vanda Spataro, která všechny přítomné pozdravila jménem J. E. Alda Amatiho, velvyslance Italské republiky v České republice a připomněla důležitost česko-italských vztahů v České republice, zejména v Brně. Proslov pronesl i nově jmenovaný honorární konzul Italské republiky v Brně Ing. Pavel Zezula, který poděkoval všem, kteří se podíleli na organizování akce Chut' Itálie v Brně. Vyzval všechny, co mají rádi Itálii, aby se přihlásili do brněnské pobočky Společnosti přátel Itálie, která pořádá pro své členy a veřejnost různá setkání, kulturní akce, přednášky, výstavy a filmové projekce. Připomenul také vznik Honorárního konzulátu v Brně na Zelném trhu 13, který má za cíl pomáhat italským občanům žijícím na Moravě. Poté vystoupil předseda brněnské pobočky Společnosti přátel Itálie PhDr. Pavel Ciprián, který uvedl, že by rád přivítal nové členy do řad naší společnosti. Celkový dojem ještě umocnilo vystoupení PhDr. Zdeňka Papouška, senátora za Brno-město, velkého italofila, který plynulou italštinou všechny přítomné pozdravil. Za podpory svého asistenta se rozhodl publiku zazpívat italskou státní hymnu. Pan senátor vtipně glosoval, že zpívá jako fotbalista a jeho asistent jako Pavarotti. Jeho vystoupení sklidilo velký úspěch. Kolem 16.00 hodin nás poctil svou přítomností hejtman Jihomoravského kraj JUDr. Bohumil Šimek, kterému se akce moc líbila a který se nám svěřil, že je velkým milovníkem Itálie. V barokním sále Místodržitelského paláce proběhlo také promítání fotografií a vyprávění diplomata a fotografa Pavla

Koppa „Chvilky s Itálií“, které mělo velký úspěch. Diváky zaujalo i předvedení italských renesančních tanců souboru Alla Danza Praha v dobových kostýmech. Na závěr od 18.00 hodin byl promítán v Kině Art film Naprostí cizinci. Tento velmi oblíbený italský film mohli diváci shlédnout za symbolické vstupné 60 Kč.

Věříme, že i přes neitalské počasí a chvilkové dešťové přeháňky si všichni Chut' Itálie v Brně užili a budou se na ni i v příštích letech těšit a rádi vracet. Děkujeme pořadateli Agentuře Butterfly, zastoupené paní Lenkou Černou a celému organizačnímu týmu, který tuto krásnou akci zorganizoval společně ve spolupráci se Společností přátel Itálie. Za veliké nasazení děkujeme naší tajemnici paní Ing. Evě Poddané a všem členům výboru brněnské pobočky, kteří se akce zúčastnili, městské části Brno-střed, Moravské galerii v Brně, Café Morgal, úžasnému moderátoru celé akce Petru Holíkovi z Rádía Krokodýl a samozřejmě všem sponzorům, partnerům a mediálním partnerům, kteří se na této významné události podíleli, finančně nebo

věcnými cenami nás podpořili. Velký dík patří také našim vystavovatelům, kteří přispěli k hladkému průběhu celé akce. Příští rok se budeme opět těšit na viděnou!

Táňa Urbánková

Honorární konzulát Italské republiky v Brně otevřen

Dne 27. září 2017 proběhlo slavnostní otevření Italského honorárního konzulátu v Brně. Do funkce honorárního konzula byl v únoru letošního roku jmenován Ing. Pavel Zezula, předseda představenstva textilní společnosti Nová Mosilana a.s. italské skupiny Marzotto Group. Sídlo konzulátu je v Brně na náměstí Zelný trh.

Posláním konzulátu je nejen funkce konzulární v oblasti diplomatického působení mezi Itálií a regionem Morava, ale také podpora a rozvoj v dalších oblastech působení, jako je pomoc italským občanům v České republice, prohlubování ob-

chodních a kulturních vztahů mezi Itálií a Českou republikou, podpora průmyslových aktivit mezi italskými a moravskými společnostmi, včetně poskytování informací o Itálii českým občanům.

Slavnostního otevření se zúčastnili významné osobnosti – velvyslanec Italské republiky v ČR J. E. Aldo Amati, primátor města Brna Petr Vokřál, hejtmán Jihomoravského kraje Bohumil Šimek, prezident Italsko-české obchodní komory Ginafranco Pincirolí a generální sekretář Matteo Mariani.

Mezi přítomnými byli také představitelé firem s italskou účastí Roberto Brazza-le, Sergio Bellini, Emanuele Ruggiero, Alexandra Georgescu a další. Přítomen byl rovněž ředitel Kanceláře architekta města Brna doc. Ing. arch. Michal Sedláček, jehož kancelář se nachází ve stejné budově.

Na slavnosti nechyběli ani zástupci Společnosti přátel Itálie, předseda Petr Dostál a tajemnice Eva Poddaná, za jihomoravský pobočný spolek SPI se zúčastnili jeho předseda Pavel Ciprián a členové Přemysl Putna, Naděžda Holubová a Hana Baldelli.

Po oficiální části s úvodními proslovy a po tiskové konferenci pro zástupce tisku následoval přípitek v česko-italském ladění.

Slavnost uzavřel koncert barokní hudby v Besedním domě, v němž pod taktovkou dirigenta Waltera Attanasiho zaznělo v provedení orchestru Czech Virtuosi Orchestra a sboru Státního divadla opery a baletu Z. Paliashviliho v Tbilisi Requiem pro smíšený sbor a orchestr Luigiho Cherubiniho.

Naděžda Holubová

Honorární konzulát Italské republiky

Honorární konzul: Ing. Pavel Zezula

Zelný trh 331/13, 602 00 Brno

Tel. +420 548 136 340

Email: info@consolatobrna.cz

Kousek Itálie ve Slezském zemském muzeu v Opavě

Slezské zemské muzeum je nejstarší institucí svého druhu v České republice. V jeho fondech se nachází řada jedinečných exponátů a za mnohé z nich vděčí Janu II., knížeti z Lichtenštejna. Byl posledním z rodu užívajícím titul opavského knížete, který jeho předci získali díky císaři Matyášovi v roce 1614. Jan II. byl nejen milovník a znalec umění, ale také jeho sběratel. Řadu exemplářů ze své sbírky vě-

noval opavskému muzeu, které je nyní představuje na mimořádné výstavě. Protože většina artefaktů je italské provenience, domluvili jsme pro zájemce ve středu 7. června mimořádnou komentovanou prohlídku, které se ujal kurátor sbírky výtvarného umění Martin Janák. Ačkoli jde převážně o drobná umělecká díla jako plakety, nádoby z porcelánu a skla či dřevěné polychromované reliéfy nebo o uživatelské předměty, které reprezentují třeba kalamář, klepadlo nebo truhla na věno, jsou to práce ve své době slavných umělců, kteří dávali přednost menším formátům. Lze na nich např. dobře demonstrovat osobitý styl italské renesance s její snahou vtisknout všem výtvarným projevům antické rysy. Z umělců zastoupených na výstavě uvedeme alespoň dva: Galeazzo Mondella byl zlatník a medailér, jeden z nejlepších tvůrců bronzových plaket, zatímco sochař Andrea Briosco vytvářel oblíbené benátské basreliéfy.

Jaroslava Malá

Pobočný spolek Olomouc

- Pobočný spolek Olomouc zahájil kurzy italského jazyka v 1. pololetí školního roku 2017/2018.
- Letos máme 6 kurzů pro různé úrovně jazykové znalosti.
- Přihlásilo se celkem 40 studentů z Olomouce a okolních měst.
- Kurzovné za pololetí činí 2200 Kč

Kvido Sandroni

Pobočný spolek Praha

Ani pražská pobočka v létě nezahléla. Po dlouhé přestávce byly, kromě semestrálních kurzů, vyspány dva týdenní intenzivní kurzy italštiny v různých jazykových úrovních. K mé radosti se oba rychle naplnily. Zároveň vyšlo najevo, že studenti dnes mají zájem o tyto formy výuky. Tedy kratší, třeba i jen jednodenní a víkendové kurzy, a nejlépe spojené s degustací italských produktů nebo návštěvou italských restaurací. Tímto bych chtěla poděkovat spřáteleným podnikům za spolupráci!

Navázali jsme spolupráci se Společností přátel Uměleckoprůmyslového muzea. Jako první, v rámci spolupráce proběhla komentovaná prohlídka nově zrekonstruované budovy UPM. S prohlídkou byli všichni velmi nadšeni, včetně pana velvyslance Aldo Amati. Již nyní jsou naplánovány další akce a včas budete informováni.

Jak uvádím na první stránce, další akcí bude Pietní akt v Milovicích, který nebude v tradičním termínu první listopadová sobota, ale 18. 11. 2017. Z důvodu nepřítomnosti pana velvyslance byl termín posunut o dva týdny. Naše Pre Natale – koncert studentů Gymnázia Ústavní proběhne hned následující pondělí 20. 11. 2017. Všichni jste srdečně zváni. Bohužel v tomto roce nedojde na slibovanou přednášku pana Jiřího Holuba, ale již byl stanoven nový termín 9. 1. 2018. Přednáška Václava Bělohradského je z důvodu jeho pracovního zaneprázdnění zatím odložena a termín nebyl doposud stanoven.

Eva Poddaná

Pobočný spolek Vysočina

Pizzu na talíři důvěrně známe všichni, ale na záhoně? Najdete ji v užitkové zahradě Dendrologické zahrady Průhonice. Kulatý záhon ve tvaru pizzového koláče, navíc pěkně rozdělený na dílky. Proč se jej rozhodli zdejší pracovníci pod vedením Zdeňka Kiesenbauera vytvořit? Při podrobnějším zkoumání zjistíme, že většina běžné zeleniny a mnohé bylinky nemají původ u nás. Některé přímo pocházejí z mediteránní oblasti, další k nám přes Itálii doputovaly. A začínáme skloňovat – italské přístavy, italští zahradníci, italské kláštery, italští učenci, italští kuchaři ... Názorný příklad a výklad přináší právě zeleninový záhon ve tvaru pizzy. Nápadité popisky doplněné dekorem v italských národních barvách vysvětlují, jak to bylo například s mangoldem, artyčoky, fenyklem, lilkem, roketou, čekankou, špenátem či cibulí, proč bazalka vymrzá a tymián přezimuje. Připomínají, proč americká rajčata a tykve dobyly díky Itálii Evropu a staly se nedílnou součástí italské kuchyně. Velká informační tabule objasňuje různé pojmy, přináší nejen italské názvy, ale také informace o italském zahradničení. Hravou formou oslovuje návštěvníky a nenásilně vzdělává školní děti, které sem často přicházejí. V zahradě právě nyní nastupuje sklizeň.

Miroslava Paclová

Toskánský podvečer

Se zahradníky ze zahradnického centra Marciánová se členové SPI seznámili počátkem loňského června při slavnostním otevření zahrady u Penzionu André ve Velkých Pavlovicích. Zahradu vytvořili od návrhu až po realizaci. Toskánský styl stavby, stylová zahrada v toskánském duchu a řada rostlin z Toskánska vysloužila místu název Malé Toskánsko. Letos italský duch navodili Marciánovi přímo u sebe v Kostelci na Hané, kde připravili Toskánský podvečer. Jindy pěstitel okrasných dřevin a keřů Moreno Menci a jeho milá sestra Alessandra, majitelka kadeřnického studia z Pistoie, dali naplno propuknout své známé vášni pro gastronomii a představili návštěvníkům typické lahůdky toskánské kuchyně doplněné o regionální víno. A mlsné jazyčky Hanaček byly nejlepší hodnotící komisí! Mnohé se zajímaly o recepty a rády vnesou italské zkušenosti i do svých kuchyní. Domácí zase přispěli skvělou degustací vybraných vín z velkopavlovické Šlechtitelky, ke které Malé Toskánsko patří. Myslím, že není lepší cesty k spontánnímu mezinárodnímu sdílení. Samozřejmě na místě nescházely ani italské bylinky nebo krásné dřeviny, například cedry. Slavnostní atmosféru ještě doplnila módní přehlídka s jedinečnými kyticemi z dílny paní Marciánové či taneční vystoupení a průvodní slovo moderátorů z Rádía Haná. Máme radost, že Marciánovi připravují i další spolupráci s SPI na příští rok.

Miroslava Paclová

V Itálii mívají turisté známe osvědčené cíle, ovšem zahradníci často míří ještě kus za Florencii a Pisu, aby se zastavili v Pistoii. V městě a okolí se historicky soustředí velké množství pěstitelských okrasných školek a region s městy Lucca či Pescia je známý také květinovou produkcí. Často se nazývá zelenou zahradou Evropy a díky jedinečnému mikroklimatu, kdy po teplém létě následuje chladná zima, lze stromy a keře z této lokality spolehlivě pěstovat i u nás.

Dnes víc než devadesátitisícové město Pistoia má historické základy na osadách Etrusků, Galů a Ligurů, dodnes zde přetrvává kovářství. Až ve 2. století př. n. l. budují Římané oppidum. Od počátku 12. století je Pistoia městem a významným centrem. Stává se také křižovatkou poutníků na svatojakubské cestě, ostatně dnes je tato tradice opět živá. Díky poutníkům vznikla zdejší typická sladkost – cukrové kuličky ukrývající semínka anýzu, koriandru, mandle, kousek čokolády nebo půlené kávové zrna. Vzhledem připomínají ježečka, proto se jim kromě názvu confetti di Pistoia říká také confetti riccio. Dodnes se používají jako dárek při významných životních událostech. V nesmířitelných středověkých bojích zdejších klanů, ghibelinů (Neri) a guelfů (Bianchi) hrála důležitou roli krátká dýka – pistoia. A v 16. století se právě zde začaly vyrábět krátké palné zbraně, kterým běžně říkáme pistole.

Navzdory Michellangelovi, který nazval obyvatele Pistoie nepřáteli nebes, zahradníci zde stále nacházejí nové spřízněné kolegy a obdivují jedinečná místa. Ani běžný turista nebude litovat, že do půvabného města přijel – historické centrum na římských základech je přehledné a krásné, kromě dómu sv. Zenona se základy z 5. století je zde pozoruhodná křesťanská kaple a řada historických kostelů, gotická budova bývalé radnice a prokuratury (Palazzo del Comune), biskupská rezidence Pala-

zso dei Vescovi, jedinečný renesanční městský špitál s keramickou výzdobou (Ospedale del Ceppo), kde se ještě donedávna rodili místí obyvatelé, nebo Villa Celle s parkem vyzdobeným sochami. Mezi top památky patří renesanční chrám Panny Marie Pokorné, stavbu projektoval architekt Giorgio Vasari roku 1509. Osmiboká kupole chrámu ční do výšky 59 metrů a je třetí největší v Itálii. V městě pobývala řada umělců i učenců, odtud pochází také papež Klement IX. nebo filmový režisér Mauro Bolognini. Na okolních svazích se samozřejmě pěstují olivy a vinná réva.

Město charakterizuje bohatý kulturní život, koncerty se pořádají nejen v sálech, třeba také na historickém náměstí, ale i na nejrůznějších uzavřených setkáních přátel nebo pracovních skupin. Bežně se místní společenské akce pojí nejen s gastronomií, ale také s kulturním vystoupením. Právem pro letošní rok získala Pistoia titul Capitale Italiana della Cultura 2017. Pořadatelé jedinečným způsobem spojili dva základní atributy města – kulturu a zahradnictví a v červnu 2017 připravili mezinárodní seminář Vestire il Paesaggio věnovaný kulturnímu a kultivovanému ztvárňování krajiny. Na počátku všeho dění byli dva nadšenci, Dr. Renato Ferretti a Ilaria Bonanno, kteří si našli zapálený tým spolupracovníků a učí nás všechny objevovat skryté krásy Toskánska, o kterých běžné příručky mlčí.

Miroslava Pačlová

Elektronické kontakty pobočných spolků Společnosti přátel Itálie

Společnost přátel Itálie se, tak jako všichni, postupně orientuje na elektronickou komunikaci a elektronická media. Máme internetové stránky, alespoň většina poboček, máme profily na FB, také většina poboček, a tradičně využíváme e-mail. Již dnes jsou všichni členové, jejichž e-mailové adresy máme, pravidelně informováni. Pokud od nás nedostáváte pravidelně informace, zřejmě nemáme Vaši aktuální e-mailovou adresu – pokud si přejete být informováni, sdělte nám ji. Pokud si naopak nepřejete být nadále informováni, sdělte nám to a Vaše e-mailová adresa bude z adresáře odstraněna.

V tabulce uvádíme webové a FB adresy – tedy u těch poboček, které je mají. Komunikace se členy již dlouho probíhá prostřednictvím uvedených elektronických medií. Proto od každého člena i každé pobočky uvítáme další informace, které pomohou rozšířit naši vzájemnou komunikaci i na členy, kteří nám doposud svoji e-mailovou adresu nesdělili, anebo naopak – neznaly webové a FB adresy.

Jistě všichni přivítáme jakoukoliv aktivitu členů, která oživí vzájemnou komunikaci. Může se projevit v diskusních fórech na FB, může se projevit posíláním a zveřejňováním vlastních fotografií, třeba z dovolené v Itálii, potravin v italských restauracích, a podobně. V budoucnu plánujeme otevření rubrik tematicky vymezených, na kterých se právě projeví individuální aktivita.

Kontakty

POBOČNÝ SPOLEK	WEB	FACEBOOK
Jihočeský	www.prateleitalie-jc.webnode.cz	Společnost přátel Itálie – jihočeská pobočka
Karlovarský		Společnost přátel Itálie – Karlovarský kraj
Hradec Králové	www.prateleitaliehk.cz	Společnost přátel Itálie – Hradec Králové
Jihomoravský	www.prateleitaliebrno.cz	Společnost přátel Itálie – Brno
Liberecký		Společnost přátel Itálie – pobočka Liberec
Moravskoslezský	www.prateleitalie-msk.cz	Moravskoslezská pobočka Společnosti přátel Itálie
Olomoucký	www.prateleitalie-ol.eu	Společnost přátel Itálie – Olomouc
Plzeňský	www.italstinaplzen.cz	
Praha	www.prateleitalie.eu	Společnost přátel Itálie
Vysočina	www.pratele-italie-vysocina.webnode.cz	Společnost přátel Itálie Vysočina– amicitalia

POZVÁNKA NA PIETNÍ AKT NA ITALSKÉM VOJENSKÉM HŘBITOVĚ V MILOVICÍCH

AKCE, ORGANIZOVANÉ VELVYSLANCTVÍM ITALSKÉ REPUBLIKY V ČR,
SE NAŠE SPOLEČNOST TRADIČNĚ ZÚČASTŇUJE.

LETOS SE, TAK JAKO KAŽDÝ ROK, ZÚČASTNÍ
VELVYSLANEC ITALSKÉ REPUBLIKY V ČR - JEHO EXCELENCE ALDO AMATI
A SPOLU S NÍM DALŠÍ PŘEDSTAVITELÉ ITALSKÝCH INSTITUCÍ V ČR.
Z ITALIE PŘIJEDE SKUPINA ALPINŮ, ABY UCTILI PAMÁTKU
SVÝCH PŘÍBUZNÝCH PADLÝCH BĚHEM PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY.

ODJEZD AUTOBUSEM DNE 18. 11. 2017 V 08:30 HOD.
OPĚT Z PARKOVIŠTĚ PŘED HLAVNÍM NÁDRAŽÍM V PRAZE.
PIETNÍ AKT V 10:00 HOD.
PŘEDPOKLÁDANÝ NÁVRAT Z MILOVIC BUDE OKOLO 12:00 HOD.

IVECO BUS

SPOLEČNOST PŘÁTEL ITALIE
ASSOCIAZIONE AMICI DELL' ITALIA

pozvánka

PRE-NATALE 2017

20. listopadu 2017 v 17:00 hodin
v Italském kulturním institutu v Praze

koncert studentů
Gymnázia
Praha 8, Ustavní 100

více informací v příloze
nebo na www.prateleitalie.eu
vstupné - dárček

SPOLEČNOST PŘÁTEL ITALIE
ASSOCIAZIONE AMICI DELL' ITALIA

OBSAH 3. ČÍSLA XXII. ROČNÍKU ZPRAVODAJE SPOLEČNOSTI PŘÁTEL ITÁLIE

1. Úvodem	1
2. Uhradili jste členský příspěvek za rok 2017	2

OD NAŠICH PŘÍSPĚVATELŮ

1. Nebývalo vždycky veselo na Campo de' Fiori; Za hradbami republikánského Říma: Pompeiovo divadlo	3
--	---

NÁŠ ŘÍMSKÝ SPOLUPRACOVNÍK DR. JOSEF KAŠPAR O SOUČASNÉM DĚNÍ V ITÁLII

1. Do Fontány di Trevi opět nalili červený lak	5
2. Chytrá podlaha proměňuje kroky v energii	6
3. Léčení domácího zvířete je povinnost a tedy kdo zůstane doma, neztrácí dovolenou	7
4. Mussoliniho projev o přípravě rasových zákonů	7
5. Východní Evropa už neexistuje	8

Z NAŠICH POBOČEK

1. Pobočný spolek Jihomoravský	9
2. Pobočný spolek Moravskoslezský	12
3. Pobočný spolek Olomouc	13
4. Pobočný spolek Praha	14
5. Pobočný spolek Vysočina	14

Na autorské a redakční přípravě tohoto čísla se podíleli

Naděžda Holubová, Josef Kašpar, Michaela Krčmová, Jaroslava Malá, Miroslava Paclová,
Eva Poddaná, Kvido Sandroni, Táša Urbánková

Technická spolupráce

Zdeněk Sladký

ZPRAVODAJ SPOLEČNOSTI PŘÁTEL ITÁLIE

Zapsán v evidenci periodického tisku pod číslem MK ČR E 14783

Vydává – Společnost přátel Itálie, zapsaný spolek, IČ: 00564842